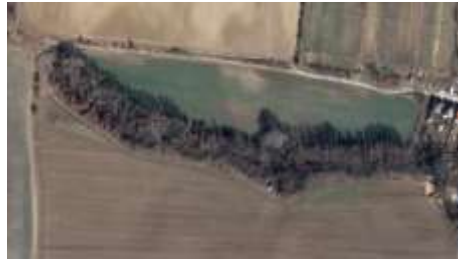

"Cárek"

Odstránenie čiernych skládok a revitalizácia pôdy v oblasti "Cárek"

(Základy environmentalistiky)

"Cárek" - mapa

obec Štefanov

Opis projektu: V minulosti bolo bežnou činnosťou ľudí vozenie odpadu do prírody (výmoľov a potokou). Bohužiaľ tento trend pretrváva u staršej generácie dodnes aj keď je obec povinná separovať všetok odpad. Preto cieľom projektu "Cárek" je úplné odstránenie čiernych skládok v jeho lokalite. Následne bude prebiehať revitalizácia okolia na prírodný park.

obr. 1 - čierna skládka

obr. 2 - čierna skládka

obr.3 - čierna skládka

obr.4 - čierna skládka

obr.5 - čierna skládka

obr.6 - čierna skládka

Logická rámcová matrica:

	Projekt	Indikátor dosiahnutých výsledkov	Verifikácia indikátorov	Predpoklady a riziká
Hlavný cieľ	Úplné odstránenie čiernych skládok a revitalizácia objektu	Aké sú kľúčové indikátory hlavného cieľa projektu? Čierne skládky, znehodnotená pôda, erózia brehov potoka	Overenie situácie združením OZ Rodan a Slovenskej akadémie vied	
Čiastkové ciele	Aké sú čiastkové ciele projektu? vyčistenie okolia potoka Čárek, úprava terénu a budovanie protieróznych hrádzok	Aké sú kvalitatívne a kvantitatívne indikátory, ktorými sa určí dosiahnutie čiastkových cieľov? Kvalita pôdy a vody, množstvo čiernych skládok, kvalita ovzdušia	Aké zdroje informácií sú k dispozícii? Ktoré informácie treba zozbierať? Aké metódy sa využijú na zber informácií? <ul style="list-style-type: none"> • Rozloha • Podrobné zmapovanie terénu • Fotografie, kamerové záznamy 	Aké faktory a podmienky sa nedajú projektom ovplyvniť? Aké podmienky sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov? S akým druhom rizika treba počítať? <ul style="list-style-type: none"> • Počasie, prírodné javy
Očakávané výstupy a výsledky	Akými konkrétnymi výstupmi sa dosiahne splnenie špecifických cieľov? Aké očakávané pozitíva, zmeny a zlepšenia prinesie projekt? Čisté okolie obce; miesto na oddych, šport, piknik, turistika;	Akými indikátormi sa zmeria, do akej miery prispel projekt k naplneniu stanovených výstupov a výsledkov? Počet ľudí ktorí navštívia park; počet turistov	Odkiaľ pochádzajú informácie pre tieto indikátory? Informačné tabule, Webové stránky obce Štefanov a združenia OZ Rodan	Aké vonkajšie faktory a podmienky sa musia vziať do úvahy, aby sme dosiahli očakávané výsledky a výstupy podľa stanoveného plánu? Ideálne počasie, ľahký prístup k oblasti
Aktivity	Aké sú kľúčové aktivity? <ul style="list-style-type: none"> • Vypracovanie projektu • Získanie finančnej dotácie • Realizácia projektu 	Aké prostriedky sú potrebné na implementáciu aktivít projektu? výsadbový materiál, jelšová a agátová guľatina, potrebné materiálno-technické zabezpečenie	Odkiaľ sa dajú získať informácie o priebehu projektu? Webová stránka obce Štefanov a združenia OZ Rodan	Písomný súhlas vlastníkov pozemku, vyjadrenie stavebného úradu odbor životného prostredia, vyjadrenie poľnohospodárskeho družstva

Detailný opis projektu:

Miesto realizácie sa nachádza pri obci Štefanov (parcela 2695, k.ú. Štefanov) na západe Slovenska. Obec sa nachádza od mesta Senica 15km na západ. Obec Štefanov leží na styku Chvojnickej pahorkatiny s Borskou nížinou. Podľa klimaticko-geografického členenia patrí do teplej klimatickej oblasti. Povrch obce je pahorkatinový len v južnej časti, na nive rieky Myjava je rovný s kolísavou nadmorskou výškou v katastri 170-300m.n.n.

Hlavným cieľom projektu je úplné odstránenie čierných skládok, revitalizácia objektu a vytvorenie prírodného lesoparku s náučným chodníkom pre občanov obce ako i návštevníkov obce a turistov.

Odpad bude odstránený, strmé brehy sa spevnia kaskádovým protieróznym systémom, na ktorý bude použitá jelšová a agátová guľatina. Bude nutné odstrániť časť porostu invazívneho agátu a vyhovujúca guľatina sa použije na stavby. Potok ktorý na mieste pramení bude vyčistený, brehy na vytipovaných miestach postupujúcej erózie budú taktiež spevnené. Celým parkom povedie náučný chodník s lávkami cez potok a lavičkami. Pozdĺž celého chodníka budú umiestnené odpadkové koše a lavičky. vyčistené pramene sa vystavajú a osadia kameňom a drevom. Vo vybraných lokalitách parku sa osadia preliezačky a hojdačky pre deti. Vhodné vytipované miesta sa osadia ovocnými stromami a kríkmi. Park bude slúžiť pre obyvateľov obce Štefanov ako i návštevníkom či turistom. Kaskádovými brehovými systémami a suchými hrádkami sa zredukuje postupujúca erózia. Tvorbou malých hrádzok z prírodných materiálov prispejeme k vodozadržným opatreniam, ktoré zlepšia retenčnú funkciu lesa. Tým sa vytvorí ďalší vhodný priestor pre vodnú faunu a flóru, čiže sa skvalitní biodiverzita, ktorá je nesmierne dôležitá pre stabilitu ekosystémov. Vytipované vodné polohy a mokrade, chceme osadiť vodnými a bahennými rastlinami. Náučný chodník bude potrebné pre členitosť terénu potrebné upraviť a spriechniť schodami a vyvýšenými lávkami v miestach mokradí. Pre deti plánujeme vystavať rôzne preliezky, hojdačky a iné miesta pre hru po celom parku. Návštevníci si budú môcť oddýchnúť pod korunami stromov na osadených lavičkách alebo pri táboriskách.

Projekt je určený pre občanov Štefanova, ako aj pre širokú verejnosť a obyvateľov okolitých miest a obcí. Projekt je nastavený tak aby zahŕňal všetky vekové kategórie a rôzne druhy rekreácií ako je relax, šport, priestor pre venčenie psov, rodinné prechádzky, pikniky a pod.

Projekt bude prezentovaný pomocou médií na webových stránkach obce Štefanov a združenia OZ RODAN. K projektu budú vytlačené informačné letáky, v okolí budú rozmiestnené informačné tabule a turistické značky. Občania obce Štefanov sa môžu dozvedieť o projekte aj na obecnej informačnej tabuli.

O park a náučný chodník spolu s miestami na oddych sa budú starať pracovníci obce Štefanov, členovia združenia OZ RODAN a dobrovoľníci z obce Štefanov. Do údržby parku bude zahrnutý pravidelný vývoz odpadkových košov, kosenie, monitorovanie rizikových stromov, kontrola schodnosti chodníka, kontrola funkčnosti retenčných a protieróznych hrádzok.

informačná tabula

kaskádová úprava terénu

zatrávnení pás

vodozadržné opatrenie

Význam realizácie všetkých opatrení

Pozdĺžne vegetačné opevnenie prietokového profilu, zabezpečenie stability a odolnosti jednotlivých častí koryta vodného toku proti:

- mechanickým účinkom vodného prúdu
- porušeniu svahov vytekajúcou alebo stekajúcou vodou
- účinkom pohybu splavenín
- chemickému pôsobeniu vody

Zatrávnený vsakovací pás, infiltračná priekopa :

- zachytanie, rozptyl a retencia vody
- skrátenie aktívnej dĺžky svahu
- vybudovanie vsakovacích, zatrávňovacích pásov je materiálne a finančne nenáročné

Revitalizácia mokrdí a rašelinísk :

- vodozadržná funkcia
- ovplyvňovanie kolobehu vody v krajine, mikroklímy a mezoklímy
- podpora biodiverzity

terasa/ terasovanie :

- zmiernenie sklonu svahu (nad 15%)
- zníženie veľkosti a rýchlosti povrchového odtoku po svahu
- zabránenie eróznej činnosti vody
- zníženie odnosu pôdy

Priečne projekty na vodnom toku :

- úprava pozdĺžneho sklonu nivety dna vodného toku s cieľm zabezpečenia stability dna
- stupňovanie dna a zachytávanie spavenín
- konsolidovanie vysokých vodných stavou
- zabránenie prehlbovaniu dna

Aktivity projektu a rozpočet :

Od / do	Opis aktivity	Náklady na aktivitu	Celkové náklady (euro)
1.7 až 30.7.2020	Zemné práce a úpravy	40 euro/ 1hodina	3 000
1.8 až 30.9.2020	Výstavba hrádzok a spevnenie brehov		600

1.10 až 20.11.2020	Budovanie chodníka		300
1.11 až 20.11.2020	Výsadba zelene	1ks = 10euro	1 000
1.3 až 31.4.2021	Osadenie mobiliáriu a hracích prvkov		400
1.4 až 31.4.2021	Konečné úpravy objektu		200
1.5.2021	Otvorenie a sprístupnenie verejnosti		0
1.7.2020 až 1.5.2021	Občerstvenie počas práce		500
		Spolu	6 000

Partneri realizácie projektu :

- obec Štefanov
- Občianske združenie RODAN

Napísal : Lukáš Vlha